

Monitor
2005

veelplegers Twente

J. Snippe

A. Kruize

B. Bieleman

Monitor 2005

veelplegers Twente

Mei 2006

INRAVAL
Groningen-Rotterdam

COLOFON

© Stichting INTRAVAL

Postadres:
Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail *info@intraval.nl*

www.intraval.nl

Kantoor Groningen:
Sint Jansstraat 2C
Telefoon 050 - 313 40 52
Fax 050 - 312 75 26

Kantoor Rotterdam:
Goudsesingel 184
Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 010 - 476 83 76

Mei 2006

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst: J. Snippe, A. Kruize, B. Bieleman
Opmaak: M. Hoorn
Druk: Repro GMW
Opdrachtgever: Regiegroep veelplegers / Arrondisamenteel Juridisch Beraad (AJB)

ISBN-10: 90 77115 82 X
ISBN-13: 978 90 77115 82 4

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdstuk 1 Inleiding	1
1.1 Onderzoeksvragen	2
1.2 Opzet	2
Hoofdstuk 2 Persoonskenmerken	5
2.1 Achtergrondkenmerken	5
2.2 Classificatie politie	6
2.3 Sociale Dienst	8
Hoofdstuk 3 Delicten	9
3.1 Delicten gehele carrière	9
3.2 Delicten 2004	11
3.3 Opgelegde straffen	11
Hoofdstuk 4 Reclassering en detentie	15
4.1 Reclassering	15
4.2 Detentie	16
Hoofdstuk 5 Verslavingszorg en maatschappelijke opvang	19
5.1 Verslavingszorg	19
5.2 Maatschappelijke opvang	21
Hoofdstuk 6 Jeugdige meer- en veelplegers	23
6.1 Achtergrondkenmerken	23
6.2 Misdrijven	24
6.3 Opgelegde straffen en detentie	27
6.4 Raad voor de Kinderbescherming	29

1. INLEIDING

Volgens de startnotitie van 5 oktober 2004 is het thema veelplegers momenteel bij diverse organisaties een van de speerpunten van beleid. Ook in het kader van het Grote Steden Beleid (GSB) is er aandacht voor veelplegers. Voor een goede beleidsvorming en -uitvoering voor deze doelgroep is een goed inzicht in de veelplegers in Twente essentieel. De regiegroep veelplegers / het AJB wil een tactisch c.q. strategische analyse van de aard en omvang van de door veelplegers gepleegde criminaliteit, hun detentieverleden en achtergrond (verslaafd, dak- of thuisloos), uitgesplitst naar vier doelgroepen: zeer actieve meerderjarige veelplegers; actieve meerderjarige veelplegers; jeugdige meerplegers; en jeugdige veelplegers.

De regiegroep veelplegers / het AJB heeft onderzoeks- en adviesbureau INTRAVAL opdracht gegeven voor het monitoren van de (zeer actieve) veelplegers en de jeugdige meer- en veelplegers in Twente. In deze rapportage wordt ingegaan op de eerste meting. De resultaten van de jeugdige meer- en veelplegers worden in aparte paragrafen gepresenteerd.

Definities

Voordat op de opzet van het onderzoek c.q. de monitor wordt ingegaan worden allereerst de definities van (zeer actieve) veelplegers en jeugdige veelplegers en meerplegers die worden gehanteerd door de regiegroep weergegeven.

Veelpleger

Een veelpleger is een persoon van 18 jaar of ouder die in zijn/haar gehele criminele carrière meer dan tien processen-verbaal heeft gekregen, waarvan tenminste één in het peiljaar.

Zeer actieve veelplegers

Een zeer actieve veelpleger is een persoon van 18 jaar of ouder die over een periode van vijf jaar (waarvan het peiljaar het laatste jaar is) meer dan tien processen-verbaal heeft ontvangen, waarvan tenminste één in het peiljaar.

Jeugdige meerpleger

Onder jeugdige meerplegers worden jongeren verstaan in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar die in hun gehele criminele verleden twee tot maximaal vijf processen-verbaal hebben gekregen, waarvan tenminste één in het peiljaar.

Jeugdige veelpleger

Jeugdige veelplegers zijn jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar die in hun gehele criminele verleden meer dan vijf processen-verbaal hebben gekregen, waarvan tenminste één in het peiljaar.

Antecedent

Een antecedent is een strafbare gedraging waarvoor de verdachte is veroordeeld. In het Herkenningssysteem (HKS) van de politie wordt een ruimere definitie gehanteerd: niet alleen feiten waarvoor verdachte is veroordeeld, maar ook aangiftes van misdrijven tegen een persoon worden onder antecedenten gerekend. In feite wordt elk proces-verbaal dat tegen een verdachte is opgemaakt (of hij uiteindelijk hiervoor wordt veroordeeld of niet) in het HKS aangeduid met de term antecedent.

1.1 Onderzoeksvragen

De monitor bestaat uit een eerste basis- c.q. nulmeting (2004) van de (zeer) actieve veelplegers in de regio Twente, met name de gemeenten Enschede, Almelo en Hengelo. Vervolgens zal een jaarlijkse herhaling plaatsvinden waarmee de ontwikkelingen kunnen worden gevolgd. De volgende onderzoeksvragen worden onderscheiden:

- Wat is de aard en de omvang van de door de veelplegers gepleegde criminaliteit (misdrijven en overtredingen) die in het peiljaar voorkomen in de registraties van de politie?
- Welke straffen hebben de veelplegers opgelegd gekregen in het peiljaar?
- Hoe lang is men gemiddeld gedetineerd geweest in het peiljaar?
- Welk deel is bekend bij de verslavingzorg?
- Welke reclasseringstrajecten heeft men gevolgd?
- Welk deel is bekend bij de maatschappelijke opvang?
- In hoeverre hebben de veelplegers contacten met hulpverlenings- en zorginstellingen?
- Welke ontwikkelingen doen zich voor bij de veelplegers in hun crimineel gedrag en contacten met de verschillende betrokken instellingen?

De laatste onderzoeksvraag kan nu, bij de basismeting, nog niet worden beantwoord. Wanneer binnen de monitor meerdere metingen hebben plaatsgevonden is dit wel mogelijk.

1.2 Opzet

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden is begonnen met het bestuderen van relevante literatuur en reeds aanwezige gegevens over (zeer actieve) veelplegers. Vervolgens zijn registratiegegevens verzameld over: gepleegde misdrijven bij de politie; gemaakte overtredingen bij justitie; het strafblad bij de Centrale Justitiële Documentatie (CJD); het detentieverleden bij de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI); de (reclasserings)contacten bij TACTUS, Leger des Heils Jeugdzorg en Reclassering, Raad voor de Kinderbescherming en de Stichting Reclassering Nederland (SRN); de dak- of thuisloosheid bij SHODT; en inbewaringstellingen (IBS) op grond van de wet Bijzonder Opname Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ) bij de gemeenten Enschede, Almelo en Hengelo.

Twentse veelplegers

In overleg met de opdrachtgever is er voor gekozen de analyse te beperken tot de (zeer actieve) veelplegers die in Twente woonachtig zijn. Het voordeel van deze inperking is dat voor informatie over reclasseringscontacten en dak- en thuisloosheid en dergelijke een beroep kan worden gedaan op regionale en lokale instellingen en organisaties, zoals TACTUS, Leger des Heils, SHODT, SRN en gemeenten. De veelplegers die van elders afkomstig zijn, maar wel delicten in Twente hebben gepleegd worden buiten beschouwing gelaten. Dit zou een aanzienlijke tijdsinvestering vergen en tot hogere kosten leiden.

In april 2004 heeft de regiopolitie Twente een lijst samengesteld van de (zeer actieve) veelplegers. In totaal staan 843 personen op deze lijst: 676 veelplegers en 167 zeer actieve veelplegers. De rapportage zal dan ook gaan over deze 843 (zeer actieve) veelplegers. Bij de presentatie van de resultaten wordt een onderscheid gemaakt tussen zeer actieve veelplegers en

zeer actieve veelplegers. Daarnaast worden de resultaten voor de gemeenten Almelo, Hengelo en Enschede afgezet tegen geheel Twente.

Naast de lijst met (zeer) actieve veelplegers heeft de politie eveneens een lijst van minderjarige veel- en meerplegers samengesteld. In totaal staan 288 jongeren op deze lijst: 15 veelplegers en 273 meerplegers.

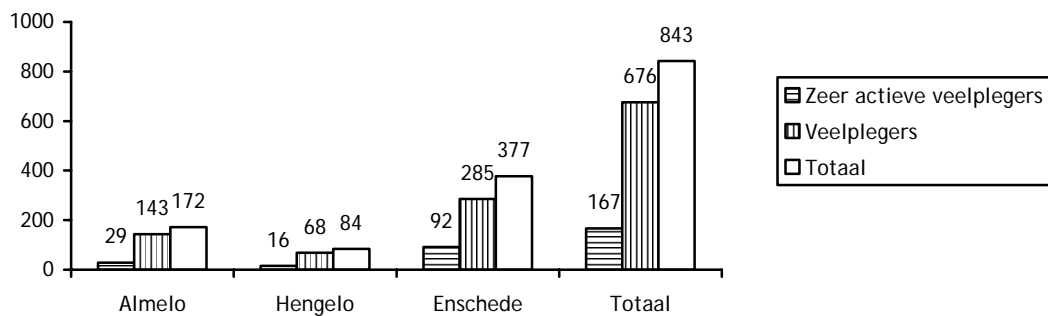
2. PERSOONSKENMERKEN

In dit hoofdstuk zullen de persoonskenmerken van de (zeer actieve) veelplegers die op de lijst van de regiopolitie Twente voorkomen, worden besproken. Naast de achtergrondkenmerken, komen ook de gevarenclassificaties zoals die zijn opgenomen in de registratie van de politie aan bod.

2.1 Achtergrondkenmerken

Zoals in de inleiding al is aangegeven gaat het in totaal om 843 veelplegers in Twente, waarvan 167 (20%) tot de zeer actieve veelplegers behoren. Uit figuur 2.1 blijkt dat 377 (zeer actieve) veelplegers woonachtig zijn in Enschede, 172 in Almelo en 84 in Hengelo. In Enschede behoort bijna een kwart (24%) van de veelplegers tot de categorie zeer actief, terwijl deze percentages in Almelo en Hengelo respectievelijk 17% en 19% bedragen.

Figuur 2.1 Aantal zeer actieve veelplegers en veelplegers, 2004

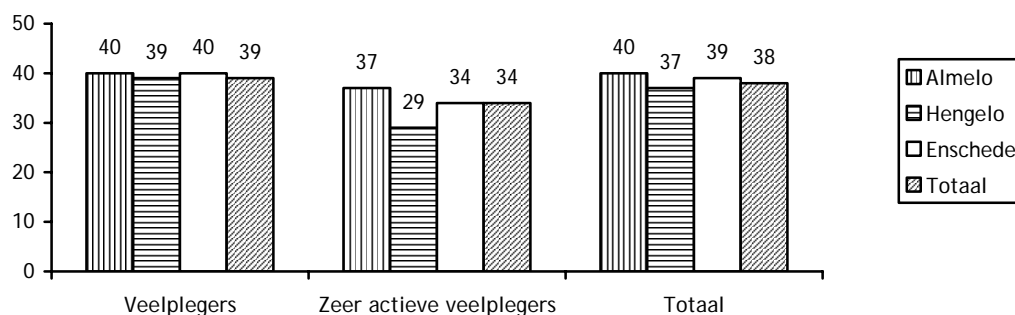

Wanneer naar het aantal veelplegers per 1.000 inwoners wordt gekeken, blijkt Hengelo verhoudingsgewijs minder veelplegers te hebben. In Enschede en Almelo zijn respectievelijk 2,45 en 2,38 veelplegers per 1.000 inwoners aanwezig, terwijl het in Hengelo gaat om 1,04.

Leeftijd en geslacht

De gemiddelde leeftijd van de (zeer actieve) veelplegers loopt uiteen van 37 jaar in Hengelo tot en met 40 jaar in Almelo (figuur 2.2). Met name de zeer actieve veelplegers uit Hengelo zijn gemiddeld jonger dan de zeer actieve veelplegers uit Almelo en Enschede: 29 jaar tegenover respectievelijk 37 jaar en 34 jaar.

Figuur 2.2 Gemiddelde leeftijd zeer actieve veelplegers en veelplegers, 2004

De leeftijd van de (zeer actieve) veelplegers varieert tussen de 18 en 68 jaar (tabel 2.1). Twee vijfde (40%) van zowel de veelplegers als van de zeer actieve veelplegers behoort tot de leeftijdscategorie 31-40 jaar. Opgemerkt dient te worden dat het aantal (zeer actieve) veelplegers onder de 20 jaar relatief laag is. De reden hiervoor is dat de misdrijven die zij hebben gepleegd voor hun achttiende jaar niet worden meegeteld. Bij het selecteren van de (zeer actieve) veelplegers van 18 jaar en ouder wordt alleen gekeken naar de misdrijven die zij hebben gepleegd vanaf hun achttiende.

Tabel 2.1 Achtergrondkenmerken zoals die staan geregistreerd in het HKS, 2004

Leeftijd	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal		Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
18-20 jaar	2	1	-	0	-	0	5	1	-	0	2	13	2	2	4	2
21-25 jaar	5	4	4	6	13	5	40	6	3	10	6	37	12	13	27	16
26-30 jaar	16	11	9	13	39	14	83	12	5	17	1	6	24	26	34	20
31-40 jaar	50	35	30	44	111	39	271	40	14	48	5	31	36	39	67	40
41-50 jaar	56	39	16	24	83	29	197	29	5	17	2	13	18	20	30	18
> 50 jaar	14	10	9	13	39	14	80	12	2	7	-	0	-	0	5	3
Totaal	143	100	68	100	285	100	676	100	29	100	16	100	92	100	167	100
Geslacht	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal		Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Man	135	94	67	99	267	94	641	95	27	93	16	100	85	92	157	94
Vrouw	8	6	1	1	18	6	35	5	2	7	-	0	7	8	10	6
Totaal	143	100	68	100	285	100	676	100	29	100	16	100	92	100	167	100

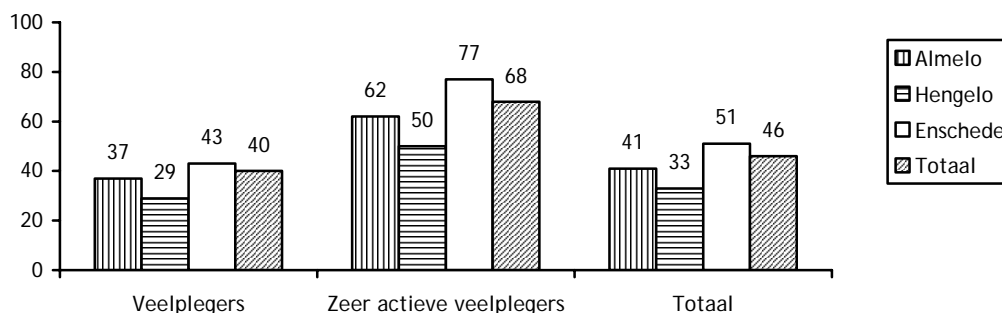
Zowel voor de veelplegers als de zeer actieve veelplegers geldt dat het bijna allemaal mannen zijn (95% bij de veelplegers en 94% bij de zeer actieve veelplegers). De zeer actieve veelplegers in Hengelo zijn uitsluitend mannen.

2.2 Classificatie politie

In het Herkenningssysteem (HKS) kan de politie één of meerdere gevarenclassificaties aan personen toekennen. Een gevarenclassificatie is een risico-profiel van de verdachte, het geeft inzicht welk gevaar de politie loopt bij aanhouding, bijvoorbeeld of iemand vuurwapen gevaarlijk is. De classificaties worden toegekend indien de politie inschat dat een persoon bij aanhouding weerstand zal bieden of mede door gebruik van middelen onberekenbaar of zelfs gevaarlijk kan zijn. Niet bij ieder persoon wordt dit kenmerk dus automatisch geregistreerd. Wanneer bij een persoon echter eenmaal een bepaalde gevarenclassificatie is geregistreerd blijft deze in het HKS staan.

Voor de veelplegers geldt dat bij het merendeel (60%) geen gevarenclassificatie in het HKS staat geregistreerd (figuur 2.3). Bij de zeer actieve veelplegers heeft de meerderheid (68%) juist wel een gevarenclassificatie. Wanneer naar de drie gemeenten wordt gekeken, blijkt dat een derde (33%) van de (zeer actieve) veelplegers uit Hengelo een gevarenclassificatie heeft, terwijl dit voor respectievelijk 41% van de (zeer actieve) veelplegers uit Almelo geldt en 51% uit Enschede.

Figuur 2.3 Percentage zeer actieve veelplegers en veelplegers dat een gevarenclassificatie heeft, 2004

Een persoon kan meerdere soorten gevarenclassificaties toegekend krijgen in het HKS. Ruim een kwart (28%) van de zeer actieve veelplegers heeft twee of meer gevarenclassificaties, terwijl dit voor een tiende (12%) van de veelplegers geldt (tabel 2.2). In Enschede heeft 30% van de zeer actieve veelplegers twee of meer gevarenclassificaties toegekend gekregen, terwijl dit voor slechts 13% van de zeer actieve veelplegers uit Hengelo geldt.

Tabel 2.2 Gevarenclassificatie in het HKS, 2004

	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal		Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal	
Aantal classificaties	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
geen	90	63	48	71	162	57	403	60	11	38	8	50	21	23	53	32
1	38	27	13	19	90	32	191	28	10	35	6	38	43	47	68	41
2	10	7	7	10	24	8	61	9	5	17	2	13	22	24	32	19
3	3	2	-	0	8	3	17	3	2	7	-	0	3	3	8	5
4	2	1	-	0	-	0	2	0	1	3	-	0	3	3	6	4
5	-	0	-	0	1	0	2	0	-	0	-	0	-	0	-	0
Totaal	143	100	68	100	285	100	676	100	29	100	16	100	92	100	167	100

De gevarenclassificaties die aan de (zeer actieve) veelplegers zijn toegekend variëren van 'alcoholverslaafd' tot 'vuurwapen-' of 'vluchtgevaarlijk'. Ruim de helft (53%) van de zeer actieve veelplegers heeft als gevarenclassificatie 'harddrugsgebruiker', een vijfde (19%) is gekenmerkt als 'alcoholverslaafd' en ruim een tiende (13%) als 'verzet biedend' (tabel 2.3). Bij de veelplegers liggen deze percentages lager: respectievelijk 26%, 11% en 6%.

Zowel van de veelplegers uit Almelo als van die uit Hengelo heeft ruim een vijfde (22% in Almelo en 21% in Hengelo) ooit de gevarenclassificatie 'harddrugsverslaafd' toegekend gekregen, terwijl dit voor ruim een kwart (28%) van de (zeer actieve) veelplegers afkomstig uit Enschede geldt. De gevarenclassificatie 'alcoholverslaafd' is in Almelo aan een kwart

(24%) van de zeer actieve veelplegers toegekend, terwijl dit in Hengelo geldt voor 6% van de zeer actieve veelplegers en in Enschede voor 17%.

Tabel 2.3 Soort classificatie

Soort classificaties	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal		Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Alcohol	15	11	7	10	29	10	75	11	7	24	1	6	16	17	32	19
Harddrugs	32	22	14	21	81	28	174	26	15	52	8	50	55	60	88	53
Medische indicatie	4	3	-	0	16	6	27	4	-	0	1	6	10	11	16	10
Vuurwapen gevaarlijk	7	5	1	2	9	3	24	4	-	0	-	0	4	4	5	3
Verzet biedend	7	5	2	3	16	6	38	6	4	14	-	0	14	15	21	13
Vluchtgevaarlijk	7	5	2	3	10	4	25	4	3	10	-	0	5	5	12	7
Suïcidaal	3	2	1	2	6	2	19	3	1	3	-	0	4	4	6	4

2.3 Sociale Dienst

De gemeenten Almelo, Hengelo en Enschede zijn gevraagd om van de personen die op de lijst met veelplegers staan aan te geven of zij over 2004 een uitkering van de Sociale Dienst hebben ontvangen.

Van de veelplegers woonachtig in Almelo ontvangt 2% een uitkering van de Sociale Dienst, terwijl dit voor 76% van de zeer actieve veelplegers geldt. In Enschede liggen deze percentages op respectievelijk 54% van de veelplegers en 60% van de zeer actieve veelplegers. Van de veelplegers die volgens de lijst met veelplegers in Hengelo wonen ontvangt een vijfde (19%) een uitkering van de Sociale Dienst in Hengelo, terwijl drie personen (4%) bekend zijn bij de Sociale Dienst in Enschede. Van de 16 zeer actieve veelplegers uit Hengelo ontvangt de meerderheid (9 personen; 56%) een uitkering van de Sociale Dienst in Hengelo, één persoon (6%) van de dienst in Almelo en eveneens één persoon (6%) van de Sociale Dienst in Enschede. De overige vijf zeer actieve veelplegers uit Hengelo hebben in 2004 geen uitkering ontvangen van één van de drie Sociale Diensten.

Tabel 2.4 Bekend bij Sociale Dienst, 2004

	Veelplegers						Zeer actieve veelplegers					
	Almelo		Hengelo		Enschede		Almelo		Hengelo		Enschede	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Sociale Dienst Almelo	2	1	-	0	-	0	22	76	1	6	1	1
Sociale Dienst Hengelo	-	0	13	19	-	0	-	0	9	56	-	0
Sociale Dienst Enschede	1	1	3	4	154	54	-	0	1	6	55	60
Niet bekend	140	98	52	76	131	46	7	24	5	31	36	39
Totaal	143	100	68	100	285	100	29	100	16	100	92	100

Een (onbekend) deel van de veelplegers ontvangt een WAO-uitkering van de UWV.

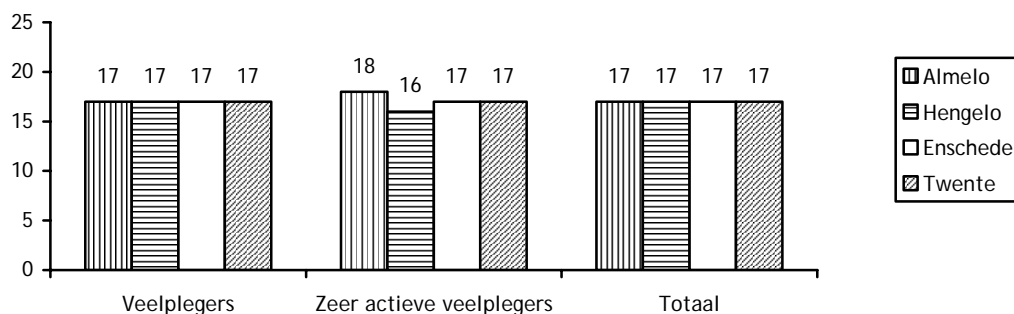
3. MISDRIJVEN

Aan de hand van de registratiegegevens van politie en de Centrale Justitiële Documentatie (CJD) worden in dit hoofdstuk de antecedenten van de (zeer actieve) veelplegers en de gepleegde feiten gepresenteerd. Tevens wordt ingegaan op de straffen die de (zeer actieve) veelplegers in 2004 zijn opgelegd.

3.1 Misdrijven gehele carrière

Van zowel de veelplegers als de zeer actieve veelplegers heeft een deel op 12-jarige leeftijd het eerste misdrijf gepleegd. Bij de veelplegers loopt de leeftijd waarop het eerste misdrijf is gepleegd in Almelo en Enschede uiteen van 12 tot 48 jaar, terwijl de leeftijd in Hengelo uiteen loopt van 12 tot 31 jaar. De zeer actieve veelplegers uit Hengelo zijn gemiddeld op iets jongere leeftijd begonnen met het plegen van misdrijven, de jongste was 12 jaar en de oudste 25 jaar. In Almelo heeft één van de zeer actieve veelplegers op 38-jarige leeftijd zijn eerste misdrijf gepleegd, terwijl in Enschede een zeer actieve veelpleger op zijn 47ste is begonnen met zijn criminele carrière. Gemiddeld hebben zowel de veelplegers als de zeer actieve veelplegers hun eerste (geregistreerde) misdrijf gepleegd op 17-jarige leeftijd (figuur 3.1).

Figuur 3.1 Gemiddelde leeftijd eerste delict

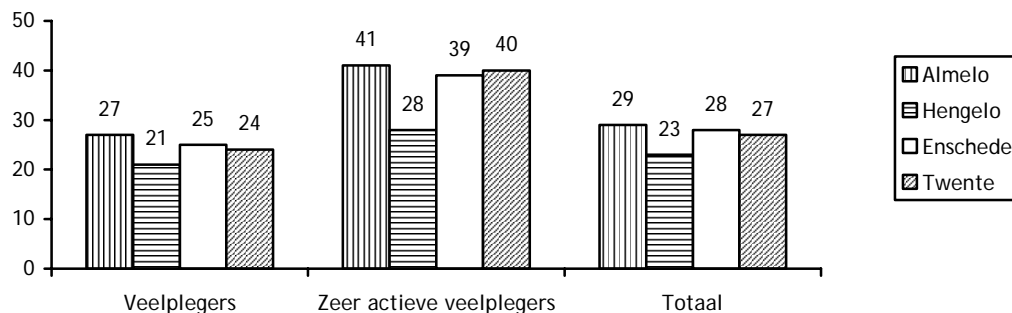

In figuur 3.2 staan de antecedenten die de (zeer actieve) veelplegers gedurende het gehele leven hebben verzameld. Gemiddeld hebben zij 27 antecedenten op hun naam staan. Het gemiddeld aantal antecedenten van de zeer actieve veelplegers ligt logischerwijs hoger dan dat van de veelplegers: 24 voor de veelplegers tegenover 40 voor de zeer actieve veelplegers.

Het gemiddeld aantal antecedenten van de (zeer actieve) veelplegers ligt in Almelo met 29 het hoogst, gevolgd door Enschede met gemiddeld 28 en als laatste Hengelo met gemiddeld 23 antecedenten. Het minimale aantal antecedenten ligt bij de veelplegers op 11, dit geldt voor alle drie gemeenten. In Almelo heeft één van de veelplegers 168 antecedenten op zijn naam staan, terwijl het maximale aantal antecedenten in Hengelo op 58 ligt, Enschede zit daar met een maximum van 90 tussenin. Bij de zeer actieve veelplegers ligt het minimum aantal antecedenten in Almelo op 11 en in Hengelo en Enschede op 12, het maximum

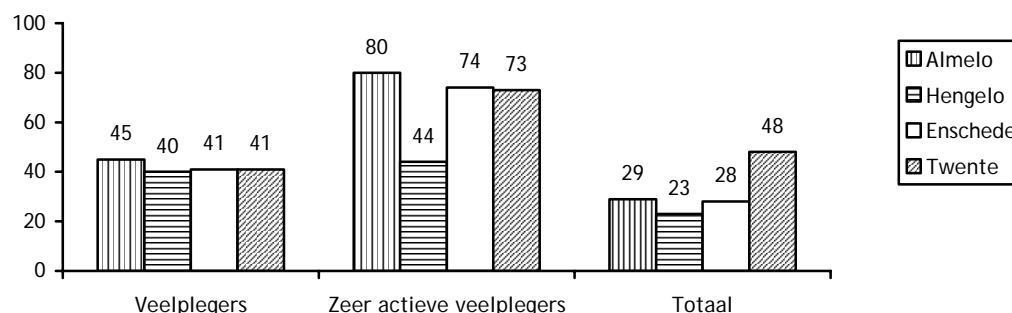
aantal antecedenten loopt uiteen van 91 in Hengelo tot respectievelijk 116 in Enschede en 131 in Almelo.

Figuur 3.2 Gemiddeld aantal antecedenten gehele carrière

Een antecedent kan bestaan uit meerdere (gepleegde) feiten. Het gemiddeld aantal feiten gepleegd door de zeer actieve veelplegers ligt op 73 terwijl het bij de veelplegers gaat om gemiddeld 41 (figuur 3.3). De zeer actieve veelplegers woonachtig in Hengelo blijken minder actief dan die uit Almelo en Enschede: gemiddeld 44 feiten in Hengelo tegenover gemiddeld 80 in Almelo en 74 in Enschede.

Figuur 3.3 Gemiddeld aantal feiten gehele carrière

Uit nadere analyses van het soort feit blijkt dat het bij zowel de veelplegers als de zeer actieve veelplegers met name gaat om vermogensdelicten zoals winkel- en fietsendiefstal. Bijna de helft van de misdrijven is een vermogensdelict, terwijl een tienden van de misdrijven een geweldsdelict betreft. Er bestaan hierbij nauwelijks verschillen tussen de drie gemeenten.

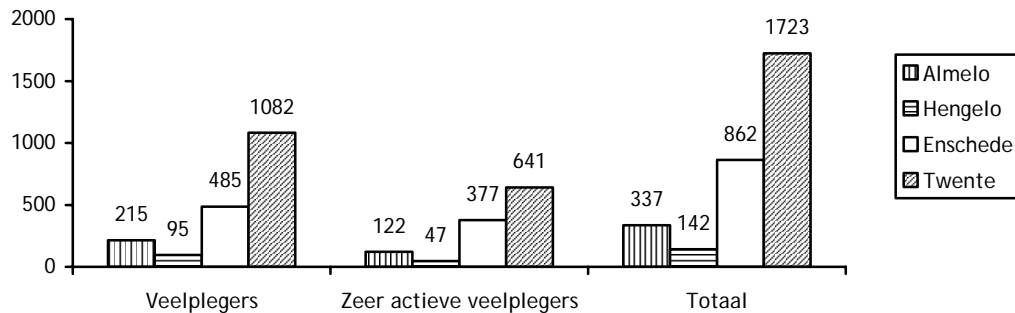
Tabel 3.1 Gemiddeld aantal feiten naar soort

	Veelplegers				Zeer actieve veelplegers			
	Almelo	Hengelo	Enschede	Twente	Almelo	Hengelo	Enschede	Twente
Geweld	7	5	5	5	9	7	8	8
Vermogen	26	25	25	25	50	29	51	49
Vernieling	3	3	2	2	5	2	3	4
Opium	1	1	1	1	2	1	1	1
Verkeer	4	3	4	4	5	2	3	5
Overig	11	8	10	9	16	6	12	13

3.2 Misdrijven 2004

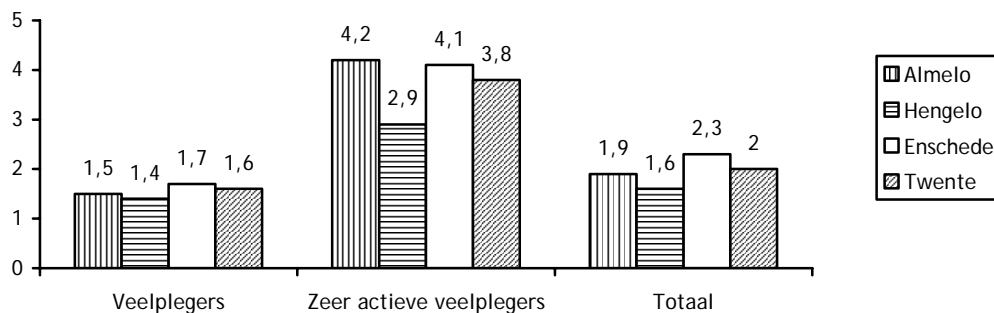
In het aangeleverde politiebested stand in 2004 voor de (zeer actieve) veelplegers in totaal 1.723 antecedenten geregistreerd (figuur 3.4). De (zeer actieve) veelplegers in Enschede hebben in 2004 de meeste delicten gepleegd: 862 tegenover 377 in Almelo en 142 in Hengelo.

Figuur 3.4 Totaal aantal antecedenten in 2004

Voor de zeer actieve veelpleger ligt het gemiddeld aantal antecedenten in 2004 met 3,8 logischerwijs hoger dan dat van de veelplegers (1,6) (figuur 3.5). De zeer actieve veelplegers in Hengelo hebben in 2004 gemiddeld minder antecedenten achter hun naam staan dan die uit Almelo en Enschede: 2,9 in Hengelo tegenover 4,2 in Almelo en 4,1 in Enschede. Dit verschil wordt mede veroorzaakt doordat het maximum aantal antecedenten in 2004 in Enschede (17) en Almelo (15) beduidend hoger ligt dan in Hengelo (5). De zeer actieve veelplegers in Hengelo worden minder vaak voor het plegen van een misdrijf aangehouden dan de zeer actieve veelplegers in Enschede en Almelo.

Figuur 3.5 Gemiddeld aantal antecedenten in 2004

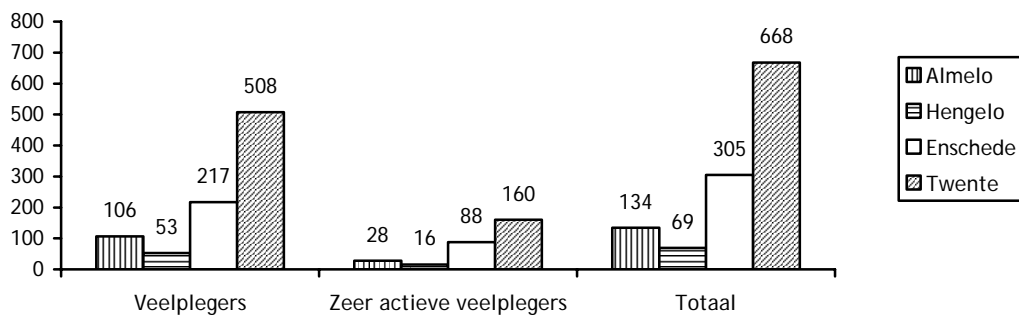

3.3 Opgelegde straffen

Aan de hand van de gegevens van het CJD is nagegaan welke straffen de (zeer actieve) veelplegers in 2004 opgelegd hebben gekregen. In totaal hebben 668 (79%) van de 843 (zeer actieve) veelplegers één of meerdere straffen opgelegd gekregen. Een deel heeft geen

straf gekregen omdat zij zijn vrijgesproken, de zaak is geseponeerd of (nog) niet afgedaan of er geen sprake was van wettig bewijs. Daarnaast hebben 13 van veelplegers die in 2004 geen straf opgelegd hebben gekregen in 2004 drie maanden of langer in detentie gezeten.

Figuur 3.6 Aantal (zeer actieve) veelplegers die een straf hebben opgelegd gekregen in 2004

In tabel 3.2 wordt een overzicht gegeven van de opgelegde straffen, in deze tabel zijn alleen de personen meegenomen die in 2004 daadwerkelijk een straf opgelegd hebben gekregen. Zowel de veelplegers als de zeer actieve veelplegers hebben met name celstraffen opgelegd gekregen; 56% van de veelplegers en 92% van de zeer actieve veelplegers. Meer dan de helft (52%) van de veelplegers heeft te horen gekregen dat ze (tevens) een boete moeten betalen. Slechts enkele (zeer actieve) veelplegers heeft een leerstraf opgelegd gekregen.

Bij één zeer actieve veelpleger en één veelplegers is in het bestand van het CJD vermeld dat zij in 2004 een ISD-maatregel hebben gekregen; beide personen zijn afkomstig uit Enschede.

Tabel 3.2 Opgelegde straffen in 2004

Boete	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal		Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
geen	60	57	20	38	101	47	244	48	18	64	12	75	61	69	110	69
< 100 euro	3	3	1	2	7	3	17	3	1	4	-	0	8	9	9	6
100-500	33	31	25	47	76	35	176	35	6	21	3	19	13	15	27	17
500-1000	9	9	6	11	24	11	53	10	1	4	1	6	4	5	8	5
> 1000	1	1	1	2	9	4	18	4	2	7	-	0	2	2	6	4
Detentie																
geen	48	45	31	59	93	43	222	44	5	18	-	0	6	7	13	8
< 1 week	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
1-4 weken	18	17	11	21	42	19	95	19	1	4	3	19	3	3	11	7
1- 3 maanden	17	16	6	11	27	12	75	15	4	14	1	6	21	24	28	18
3- 6 maanden	9	9	2	4	18	8	41	8	9	32	6	38	28	32	52	33
> 6 maanden	14	13	3	6	37	17	75	15	9	32	6	38	30	34	56	35
Werkstraf																
geen	64	60	41	77	169	78	364	72	17	61	14	88	62	71	117	73
< 25 uur	3	3	2	4	2	1	7	1	1	4	-	0	5	6	6	4
25-40 uur	11	10	2	4	11	5	37	7	2	7	2	13	2	2	8	5
41-80 uur	15	14	4	7	17	8	48	9	5	18	-	0	7	8	12	8
80-120 uur	8	8	2	4	10	5	28	6	-	0	-	0	5	6	5	3
> 120 uur	5	5	2	4	8	4	24	5	3	11	-	0	7	8	12	8
Leerstraf																
geen	105	99	53	100	211	97	500	98	28	100	16	100	87	99	159	99
< 25 uur	1	1	-	0	1	1	2	0	-	0	-	0	-	0	-	0
24-40 uur	-	0	-	0	5	2	6	1	-	0	-	0	-	0	-	0
> 40 uur	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	1	1	1	1
Schadevergoe -ding																
geen	90	85	45	85	189	87	425	84	20	71	11	69	68	77	115	72
< 100 euro	2	2	1	2	5	2	10	2	1	4	-	0	3	3	7	4
100-500euro	6	6	3	6	12	6	31	6	4	14	3	19	6	7	18	11
500- 1000euro	1	1	2	4	1	1	12	2	2	7	1	6	5	6	10	6
1000 - 2000 euro	2	2	1	2	5	2	11	2	1	4	1	6	4	5	8	5
2000 - 5000 euro	5	5	-	0	3	1	15	3	-	0	-	0	2	2	2	1
> 5000	-	0	1	2	2	1	4	1	-	0	-	0	-	0	-	0
Rijontzegging																
geen	94	89	48	91	198	91	457	90	25	89	15	94	80	91	144	90
< 6 maanden	5	5	-	0	2	1	10	2	-	0	-	0	2	2	2	1
6-12 maanden	3	3	4	8	10	5	26	5	1	4	1	6	4	5	7	4
12-24 maanden	3	3	1	2	7	3	13	3	-	0	-	0	2	2	3	2
> 24 maanden	1	1	-	0	-	0	2	0	2	7	-	0	-	0	4	3

4. RECLASSERING EN DETENTIE

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de contacten die de (zeer actieve) veelplegers in 2004 hebben gehad met de verschillende reclasseringsorganisaties. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de detentieduur.

4.1 Reclassering

Bij de verschillende reclasseringsorganisaties zijn gegevens uit de registraties opgevraagd over de 843 (zeer actieve) veelplegers. Het gaat hierbij om de volgende organisaties: TACTUS verslavingsreclassering; Leger des Heils Jeugdzorg en Reclassering; en Stichting Reclassering Nederland (SRN). De instellingen maken gebruik van een landelijk cliëntvolgsysteem. Het is daardoor ook bekend met welke reclasseringsinstelling buiten Twente een (zeer actieve) veelpleger buiten Twente eventueel contact heeft gehad.

Het blijkt dat alle personen die op de lijst van zeer actieve veelplegers staan bij één van de reclasseringsafdelingen bekend is, terwijl van de veelplegers 90% hier bekend is (tabel 4.1). Wanneer een persoon bekend is bij één van de reclasseringsorganisaties hoeft dit echter niet te betekenen dat er momenteel ook contact is met de reclassering of dat er een bepaald programma c.q. traject wordt gevolgd. Indien bij een persoon is aangegeven dat er sprake is van een statisch contact wil dit zeggen dat een cliënt in het verleden wel contact heeft gehad met de reclassering, maar dat op de peildatum geen contact meer is en/of geen programma's meer open staan. Bijna drie kwart (72%) van de zeer actieve veelplegers heeft een dynamische status, terwijl dit voor 40% van de veelplegers geldt.

Tabel 4.1 Reclasseringscontacten in 2004

	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Dynamisch	60	42	26	38	117	41	272	40	22	76	11	69	69	75	120	72
Statisch	74	52	33	49	140	49	339	50	7	24	5	31	23	25	47	28
Onbekend	6	9	9	13	28	10	65	10	-	0	-	0	-	0	-	0
Totaal	143	100	68	100	285	100	676	100	29	100	16	100	92	100	167	100

Van de veelplegers die bij de reclassering als dynamisch bekend zijn, volgt 40% een taakstraf, bij 12% is er sprake van vroeghulp en bij eveneens 17% gaat het om een voorlichtings-rapportage (tabel 4.2) Bij taakstraffen gaat het zowel om leer- als werkstraffen. De taakstraf kan als voorwaarde bij de transactie door de officier van justitie worden aangeboden. Een taakstraf kan ook als hoofdstraf door de rechter worden opgelegd. Vroeghulp wil zeggen dat een medewerker van de reclassering een aangehouden of in verzekering gestelde persoon bezoekt op het politiebureau of bij de Rechter-Commissaris. Het vroeghulpbezoek biedt de mogelijkheid om in een zo vroeg mogelijk stadium contact te leggen met de verdachte. De bedoeling is een inschatting te maken van de persoon en zijn situatie. Bij een voorlichtings-rapportage wordt met het diagnostisch instrument RISc (Recidive Inschattingen Schalen) een analyse gemaakt van de leefsituatie in relatie tot de omstandigheden waarin die persoon verkeerd. Tevens wordt bepaald hoe groot het risico is op recidive en wat er moet gebeuren om de kans hierop te verkleinen.

Tabel 4.2 Laatste gevolgde programma bij de Reclassering

	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Vroeghulp	4	7	-	0	20	17	33	12	8	36	5	45	21	30	38	32
Voorlichting	14	23	4	15	20	17	46	17	1	5	-	0	13	19	18	15
Advies rapport	3	5	2	8	11	9	22	8	2	9	3	27	9	13	15	12
Toezicht	5	8	3	12	14	12	32	12	2	9	1	9	11	16	19	16
Taakstraf	27	45	14	54	38	32	108	40	7	32	1	9	11	16	20	17
Overige hulp	7	12	3	12	14	12	31	11	2	9	1	9	4	6	10	8
Totaal	60	100	26	100	117	100	272	100	22	100	11	100	69	100	120	100

De zeer actieve veelplegers blijken met name vroeghulp (32%) te krijgen. Van de zeer actieve veelplegers uit Hengelo is 45% door een medewerker van de reclassering op het politiebureau bezocht, terwijl dit voor 36% van de zeer actieve veelplegers uit Almelo geldt en voor 30% van de zeer actieve veelplegers uit Enschede.

Meer dan de helft (60%) van de zeer actieve veelplegers is bekend bij verslavingsreclassering TACTUS, terwijl ruim een tiende (13%) bekend is bij Reclassering Nederland in Almelo. Geen van de zeer actieve veelplegers is reeds afgemeld bij de reclassering.

Tabel 4.3 Reclasseringcontacten naar instelling in 2004

	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
RN (Almelo)	50	37	21	36	80	31	189	31	4	14	2	13	10	11	21	13
RN overig	24	18	11	19	46	18	103	17	2	7	2	13	4	4	10	6
TACTUS	37	28	15	25	86	33	176	29	19	66	9	56	60	65	101	60
Verslavingszorg overig	2	1	-	0	8	3	29	5	-	0	1	6	4	4	11	7
LdH Enschede	11	8	5	8	28	11	58	9	3	10	1	6	11	12	17	10
LdH overig	3	2	1	2	2	1	26	4	1	3	1	6	3	3	7	4
Reeds afgemeld	7	5	6	10	7	3	30	5	-	0	-	0	-	0	-	0
Totaal	134	100	59	100	257	100	611	100	29	100	16	100	92	100	167	100

4.2 Detentie

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) heeft gegevens aangeleverd over het detentieverleden van de personen op de lijst met (zeer actieve) veelplegers.

Tabel 4.4 Detentieduur in 2004

	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Niet	88	62	52	77	175	60	418	62	4	14	4	25	13	14	31	19
< 1 week	2	1	-	0	7	3	12	2	3	11	1	6	3	3	7	4
1-4 weken	16	11	3	4	34	12	71	10	4	14	5	31	10	11	22	13
1-3 maanden	17	12	9	13	33	12	79	12	9	32	2	13	24	26	40	24
3-6 maanden	14	10	-	0	19	7	55	8	5	18	2	13	21	23	35	21
> 6 maanden	6	4	4	6	17	6	41	6	4	14	2	13	21	23	32	19
Totaal	143	100	68	100	285	100	676	100	29	100	16	100	92	100	167	100

Uit analyses van het aantal dagen dat de (zeer actieve) veelplegers in 2004 in één of meerdere Justitiële Inrichtingen heeft doorgebracht blijkt dat het merendeel (62%) van de veelplegers in 2004 niet gedetineerd heeft gezeten (tabel 4.4). Van de zeer actieve veelplegers heeft de overgrote meerderheid (81%) daarentegen wel gedetineerd gezeten in 2004. De periode dat zij hebben vastgezeten loopt sterk uiteen. Bijna een vijfde (17%) heeft minder dan een maand gezeten. Een kwart (24%) van de zeer actieve veelplegers heeft in totaal één tot drie maanden doorgebracht in één of meerdere Justitiële Inrichtingen, terwijl een vijfde (19%) een half jaar of langer vast heeft gezeten.

5. VERSLAVINGSZORG EN MAATSCHAPPELIJKE OPVANG

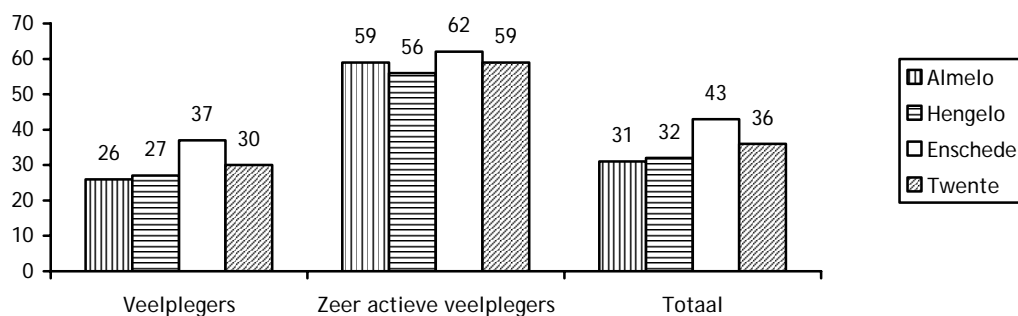
De lijst met (zeer actieve) veelplegers is eveneens gekoppeld aan de gegevens van de verslavingszorg en de maatschappelijk opvang. Deze gegevens zijn afkomstig van instellingen als TACTUS, Stichting Humanitas Onder Dak Twente (SHODT) en het Leger des Heils. De gegevens van de reclasseringsafdelingen zijn niet meegenomen, die zijn al in het vorige hoofdstuk besproken. Het gaat hier alleen om de sociale verslavingszorg en de opvangvoorzieningen.

5.1 Verslavingszorg

Van de veelplegers is 30% bekend bij de afdeling sociale verslavingszorg van TACTUS, terwijl dit geldt voor 59% van de zeer actieve veelplegers (tabel 5.1). Van de 99 zeer actieve veelplegers die bekend zijn bij de sociale verslavingszorg zijn 75 (76%) eveneens bekend bij de reclasseringsafdeling van TACTUS. Van de veelplegers komt 55% eveneens voor in de registraties van de reclasseringsafdeling.

Wanneer naar de drie verschillende gemeenten wordt gekeken blijkt dat 43% van de (zeer actieve) veelplegers uit Enschede bekend is bij TACTUS. In Almelo en Hengelo liggen deze percentages lager, namelijk op 31% van de (zeer actieve) veelplegers uit Almelo en 32% van die in Hengelo. Van de (zeer actieve) veelplegers die afkomstig zijn uit het overig deel van Twente is 28% bekend bij TACTUS.

Figuur 5.1 Percentage (zeer actieve) veelplegers dat bekend is bij verslavingszorg TACTUS, in 2004

Van de (zeer actieve) veelplegers die bekend zijn bij TACTUS is nagegaan welk middel als hoofdmiddel staat geregistreerd. Uit tabel 5.1 blijkt dat het zowel bij de veelplegers als bij de zeer actieve veelplegers voornamelijk gaat om heroïne, gevolgd door alcohol en cocaïne.

In Almelo ligt het percentage heroïnegebruikers het hoogst, namelijk op 65% van de veelplegers. In Hengelo gaat het om 44% van de veelplegers, terwijl het percentage in Enschede op 46% ligt. Het problematisch alcoholgebruik onder de zeer actieve veelplegers komt in Hengelo het meest voor; bij 33% van de zeer actieve veelplegers staat alcohol als

hoofdmiddel geregistreerd. In Almelo en Enschede heeft 29% respectievelijk 28% van de bij TACTUS geregistreerde zeer actieve veelplegers problemen met het gebruik van alcohol.

Tabel 5.1 Eerste middel geregistreerd bij TACTUS in 2004

	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Alcohol	6	16	5	28	28	27	50	25	5	29	3	33	16	28	28	28
Cocaine	3	8	4	22	20	19	31	15	3	18	-	0	10	18	15	15
Heroïne	24	65	8	44	48	46	104	51	8	47	5	56	28	49	48	48
Cannabis	1	3	1	6	5	5	5	2	-	0	-	0	3	5	2	2
Overige drugs	3	8	-	0	2	2	9	4	-	0	1	11	-	0	4	4
Gokken	1	3	-	0	1	1	2	1	-	0	-	-	-	0	1	1
Geen	-	0	-	0	1	1	2	1	1	6	-	0	-	0	1	1
Totaal	37	100	18	100	105	100	203	100	17	100	9	100	57	100	99	100

In hoofdstuk 2 is aangegeven welke gevarenclassificaties aan de (zeer actieve) veelplegers zijn toegekend. Van de personen die geen gevarenclassificatie hebben is nagegaan of zij bekend zijn bij TACTUS en indien dat het geval is welk middel zij als hoofdmiddel gebruiken. Uit tabel 5.2 blijkt dat het merendeel van de veelplegers (85%) en de zeer actieve veelplegers (72%) zonder gevarenclassificatie niet bekend is bij TACTUS.

Tabel 5.2 Eerste middel geregistreerd bij TACTUS in 2004 van personen zonder gevarenclassificatie in HKS

	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Alcohol	3	3	3	6	15	9	27	7	2	18	1	13	2	10	7	13
Cocaine	1	1	3	6	9	6	14	3	1	9	-	0	2	10	4	8
Heroïne	3	3	-	0	8	5	13	3	1	9	-	0	1	5	3	6
Cannabis	1	1	-	0	3	2	1	0	-	0	-	0	-	0	1	2
Overige drugs	1	1	-	0	-	0	5	1	1	9	-	0	-	0	-	0
Gokken	1	1	-	0	1	1	2	1	-	0	-	0	-	0	-	0
Niet bekend bij TACTUS	80	89	42	88	126	78	341	85	7	64	7	88	16	76	38	72
Totaal	90	100	48	100	162	100	403	100	11	100	8	100	21	100	53	100

Van de veelplegers die in het HKS de gevarenclassificatie 'harddrugsverslaafd' toegekend hebben gekregen komt een derde (32%) niet voor in de registraties van de sociale verslavingszorg van TACTUS (tabel 5.3). Bij 51% staat heroïne als eerste middel geregistreerd en bij 9% cocaïne.

Tabel 5.3 Eerste middel geregistreerd bij TACTUS in 2004 van personen met gevarenclassificatie 'harddrugsverslaafd' in HKS

	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Alcohol	1	3	-	0	6	7	9	5	1	7	2	25	6	11	9	10
Cocaine	2	6	1	7	11	13	16	9	2	13	-	0	8	15	10	11
Heroïne	21	66	8	57	38	47	88	51	7	47	5	63	26	47	44	50
Cannabis	-	0	1	7	-	0	4	2	-	0	-	0	3	5	1	1
Overige drugs	-	0	-	0	2	2	2	1	-	0	1	13	-	0	4	5
Gokken	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	1	1
Niet bekend bij TACTUS	8	25	4	29	26	32	55	32	5	33	-	0	12	22	19	22
Totaal	32	100	14	100	81	100	174	100	15	100	8	100	55	100	88	100

De helft van de zeer actieve veelplegers met gevaren classificatie 2 staat bij TACTUS als heroïneverslaafd geregistreerd, terwijl 11% als eerste middel cocaïne gebruikt. Een derde van de zeer actieve veelplegers met gevaren classificatie 2 uit Almelo komt niet voor in de registraties van TACTUS, terwijl dit voor een vijfde (22%) van de zeer actieve veelplegers uit Enschede geldt. Alle acht zeer actieve veelplegers in Hengelo die de gevaren classificatie 'harddrugverslaafd' toegekend hebben gekregen zijn bekend bij de sociale verslavingszorg van TACTUS.

Tot slot is van de personen met gevaren classificatie 'alcoholverslaafd' nagegaan welk deel bekend is bij de verslavingszorg. Uit tabel 5.4 blijkt dat dit bij 63% van de veelplegers niet het geval is, terwijl dit voor ruim een kwart (28%) van de zeer actieve veelplegers geldt. Daarnaast staat bij een vijfde van de veelplegers alcohol als hoofdmiddel geregistreerd tegenover twee vijfde (44%) van de zeer actieve veelplegers.

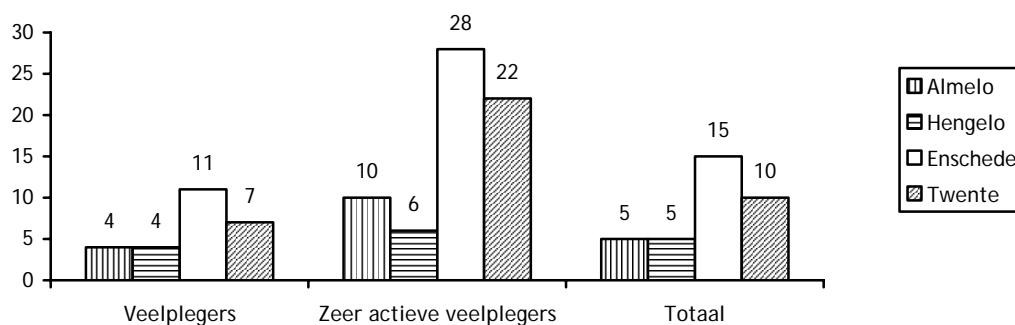
Tabel 5.4 Eerste middel geregistreerd bij TACTUS in 2004 van personen met gevaren classificatie 'alcoholverslaafd' in HKS

	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Alcohol	2	13	2	29	8	28	15	20	3	43	1	100	8	50	14	44
Cocaïne	-	0	-	0	1	3	3	4	-	0	-	0	-	0	1	3
Heroïne	1	7	1	14	5	17	9	12	1	14	-	0	4	25	8	25
Cannabis	-	0	-	0	-	0	1	1	-	0	-	0	-	0	-	0
Niet bekend bij TACTUS	12	80	4	57	15	52	47	63	3	43	-	0	4	25	9	28
Totaal	15	100	7	100	29	100	75	100	7	100	1	100	16	100	32	100

5.2 Maatschappelijke Opvang

Van de (zeer actieve) veelplegers heeft 10% in 2004 gebruik gemaakt van één van de opvangvoorzieningen van de maatschappelijke opvang; 7% van de veelplegers en 22% van de zeer actieve veelplegers (figuur 5.2).

Figuur 5.2 Percentage (zeer actieve) veelplegers dat bekend is bij voorzieningen voor maatschappelijke opvang, in 2004

Wanneer naar de afzonderlijke gemeenten wordt gekeken blijken met name de zeer actieve veelplegers uit Enschede gebruik te maken van de voorzieningen van de maatschappelijke opvang: 28% uit Enschede tegenover 10% uit Almelo en 6% uit Hengelo.

Van de (zeer actieve) veelplegers heeft 7% meerdere nachten doorgebracht in de Laagdrempelige Opvang van het Leger des Heils (tabel 5.5). Van de overige voorzieningen heeft tussen 1% en 3% gebruik gemaakt.

Tabel 5.5 Bekend bij voorziening van maatschappelijke opvang in 2004

	Veelplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
SHODT	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Enschede	-	0	-	0	4	1	5	1	-	0	-	0	1	1	1	1
Almelo	3	2	-	0	1	0	4	1	3	10	-	0	2	2	8	5
Hengelo crisis	-	0	2	3	-	0	2	0	-	0	-	0	-	0	1	1
Hengelo soc.pension	1	1	3	4	1	0	5	1	-	0	-	0	-	0	-	0
LdH Enschede																
Intramuraal	1	1	-	0	10	4	12	2	-	0	1	6	10	11	11	7
LO	-	0	-	0	26	9	30	4	-	0	1	6	24	26	28	17
Niet bekend	138	96	65	96	251	89	628	93	26	90	15	94	66	72	131	78

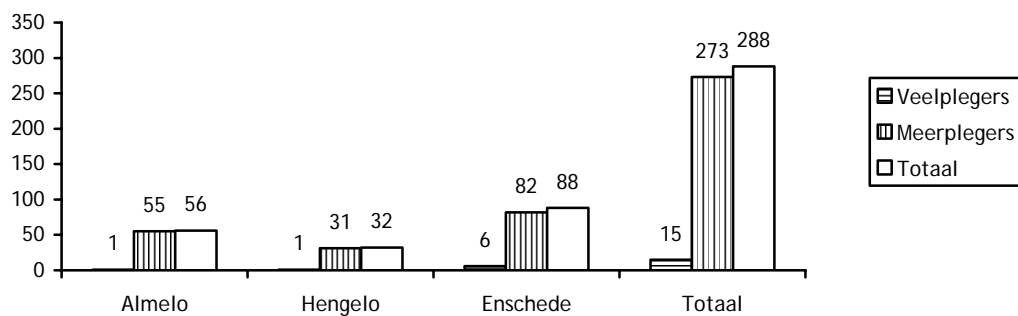
Van de 12 (zeer actieve) veelplegers die in 2004 gebruik hebben gemaakt van de opvangvoorziening van SHODT in Almelo, komt de helft (drie veelplegers en drie zeer actieve veelplegers) ook daadwerkelijk uit Almelo. De overige personen zijn afkomstig uit Enschede (één veelpleger en twee zeer actieve veelplegers) en overige gemeenten (drie zeer actieve veelplegers). Voor de 58 personen die meerdere nachten hebben doorgebracht in de Laagdrempelige Opvang in Enschede geldt dat het merendeel (26 veelplegers en 24 zeer actieve veelplegers) inderdaad afkomstig is uit Enschede, één persoon komt uit Hengelo, terwijl de overige personen (vier veelplegers en drie zeer actieve veelplegers) uit andere gemeenten in Twente afkomstig zijn.

6. JEUGDIGE MEER- EN VEELPLEGERS

In dit hoofdstuk komen de gegevens over de jeugdige meer- en veelplegers aan bod. Allereerst wordt aandacht besteed aan de achtergrondkenmerken en de gevarenclassificatie die is opgenomen in het HKS. Vervolgens wordt ingegaan op de misdrijven die in het HKS staan geregistreerd, de opgelegde straffen in 2004 en de eventuele detentieperiode in 2004. Tot slot wordt aandacht besteed aan de gegevens van de Raad voor de Kinderbescherming.

In totaal staan 288 jongeren op de lijst met veel- en meerplegers die door de politie is samengesteld (figuur 6.1). Het merendeel van deze jongeren (95%) behoort tot de categorie meerplegers. Van de 288 jongeren zijn 88 (31%) woonachtig in Enschede, 56 (19%) in Almelo en 32 (11%) wonen in Hengelo. Almelo en Hengelo hebben beiden één jeugdige veelpleger, terwijl in Enschede zes jeugdige veelplegers woonachtig zijn. In heel Twente gaat het in totaal om 15 jeugdige veelplegers.

Figuur 6.1 Aantal jeugdige meer- en veelplegers, 2004

Bijna twee derde (64%) van de jeugdige meer- en veelplegers in Twente is afkomstig uit Almelo, Hengelo of Enschede. Bij de meerderjarige (zeer actieve) veelplegers is 75% afkomstig uit deze drie gemeenten.

6.1 Achtergrondkenmerken

De gemiddelde leeftijd van de veelplegers is 17 jaar, hierbij bestaan nauwelijks verschillen tussen de verschillende gemeenten; in Almelo ligt de gemiddelde leeftijd op 17,0, in Enschede op 17,5 en in Hengelo op 17,7. De meerplegers zijn net iets jonger, daar liggen de gemiddelde leeftijden op 16,9 in Almelo, 16,8 in Hengelo en 16,7 in Enschede.

De leeftijd van de meerplegers loopt uiteen van 13 tot en met 18 jaar (tabel 6.1). Een kwart van de meerplegers is 16 jaar, terwijl ruim een derde 17 jaar is. Van de veelplegers is ruim twee derde (67%) 17 jaar.

De meerplegers zijn voornamelijk jongens (87%), dit geldt zowel voor heel Twente als voor de drie afzonderlijke gemeenten (tabel 6.1). De jeugdige veelplegers zijn allemaal jongens.

Tabel 6.1 Achtergrondkenmerken meer- en veelplegers zoals die staan geregistreerd in het HKS, 2004

	Meerplegers								Veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal		Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal	
Leeftijd	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
13-14 jaar	7	13	4	13	12	15	30	11	-	0	-	0	-	0	-	0
15 jaar	3	6	5	16	8	10	36	13	-	0	-	0	-	0	-	0
16 jaar	18	33	3	10	18	22	65	24	-	0	-	0	1	17	2	13
17 jaar	18	33	10	32	33	40	99	36	1	100	1	100	4	67	10	67
18 jaar	9	16	9	29	11	13	43	16	-	0	-	0	1	17	3	20
Totaal	55	100	31	100	82	100	273	100	1	100	1	100	6	100	15	100
Geslacht																
Jongens	49	89	26	84	70	85	238	87	1	100	1	100	6	100	15	100
Meisjes	6	11	5	16	12	15	35	13	-	0	-	0	-	0	-	0
Totaal	55	100	31	100	82	100	273	100	1	100	1	100	6	100	15	100

Classificatie politie

Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven kan de politie in het HKS één of meer gevarenclassificaties aan personen toekennen. Een gevarenclassificatie is een soort risico-profiel van de verdachte, het geeft inzicht in welk gevaar de politie loopt bij aanhouding, bijvoorbeeld of iemand vuurwapen gevaarlijk is. Wanneer bij een persoon eenmaal een bepaalde gevarenclassificatie is geregistreerd blijft deze in het HKS staan.

Uit tabel 6.2 blijkt dat geen van de jeugdige veelplegers een gevarenclassificatie heeft, van de meerplegers heeft 2% een gevarenclassificatie. In Almelo heeft één meerpleger twee gevarenclassificaties toegekend gekregen, het gaat hierbij om de gevarenclassificaties 'alcoholverslaafd' en 'harddrugsverslaafd'. Eén van de meerplegers uit Hengelo blijkt vluchtgevaarlijk, terwijl twee meerplegers uit Enschede als harddrugsverslaafd staan geregistreerd.

Tabel 6.2 Gevarenclassificatie in het HKS, 2004

	Meerplegers								Veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal		Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal	
Aantal classificaties	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
geen	54	98	30	97	80	98	268	98	1	100	1	100	6	100	15	100
1	-	0	1	3	2	2	4	2	-	0	-	0	-	0	-	0
2	1	2	-	0	-	0	1	0	-	0	-	0	-	0	-	0
Totaal	55	100	31	100	82	100	273	100	1	100	1	100	6	100	15	100

6.2 Misdrijven

Aan de hand van de registratiegegevens van de politie komen in dit hoofdstuk de antecedenten van de jeugdige meer- en veelplegers en de gepleegde feiten aan bod.

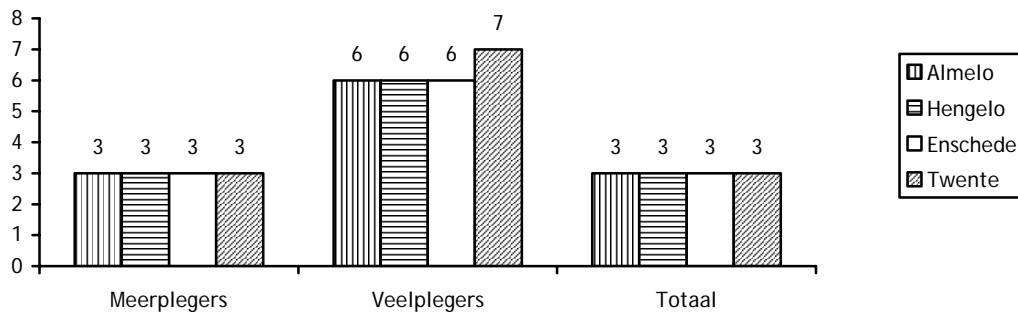
Misdrijven gehele carrière

De leeftijd waarop de meerplegers hun eerste (geregistreerde) misdrijf hebben gepleegd loopt uiteen van 12 tot 17 jaar, het gemiddelde ligt op 14 jaar. Bij de veelplegers ligt de gemiddelde leeftijd waarop het eerste misdrijf is gepleegd op 13 jaar, de leeftijd loopt uiteen van 12 tot 14 jaar.

In figuur 6.2 staan de antecedenten die de jeugdige meer- en veelplegers tot nu toe hebben verzameld. Gemiddeld hebben zij drie antecedenten op hun naam staan. Het minimale aantal antecedenten voor de meerplegers ligt op twee, terwijl het maximum aantal vijf bedraagt. Dit geldt zowel voor de drie afzonderlijke gemeenten als voor heel Twente.

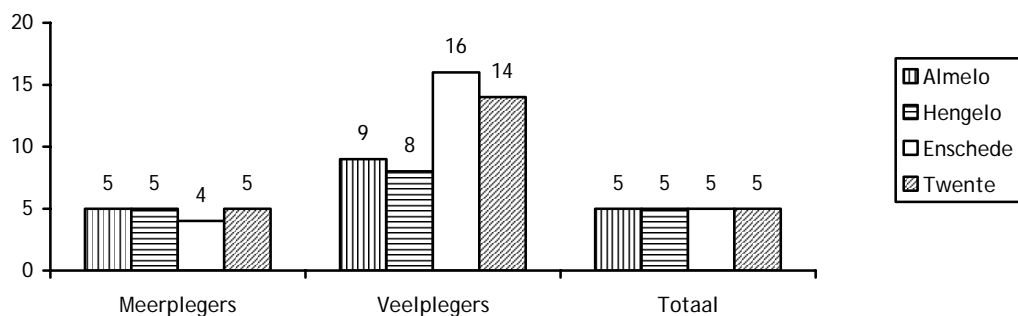
Het gemiddeld aantal antecedenten ligt bij de veelplegers op zeven. Zeven jongeren hebben zes antecedenten verzameld, terwijl één jongere reeds op 11 antecedenten zit. De overige jongeren zitten daar tussenin. De veelplegers uit Almelo en Hengelo hebben beiden in totaal zes antecedenten achter hun naam staan, terwijl het aantal in Enschede uiteen loopt van zes tot acht antecedenten.

Figuur 6.2 Gemiddeld aantal antecedenten gehele carrière

Een antecedent kan bestaan uit meerdere (gepleegde) feiten. Het gemiddeld aantal feiten loopt bij de veelplegers uiteen van acht in Hengelo tot 16 in Enschede (figuur 6.3). Bij de meerplegers liggen deze gemiddelden op vier in Enschede en vijf in zowel Almelo als Hengelo.

Figuur 6.3 Gemiddeld aantal feiten gehele carrière

Uit de nadere analyses van het soort feit blijkt dat het bij zowel de meer- als de veelplegers voornamelijk om vermogensdelicten gaat zoals winkel- en fietsendiefstal, maar ook, in

mindere mate, om geweldsmisdrijven. Er bestaan hierbij nauwelijks verschillen tussen de drie gemeenten.

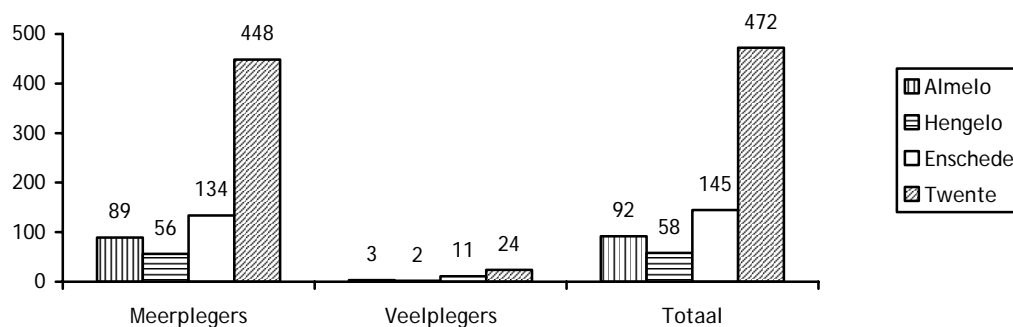
Tabel 6.3 Gemiddeld aantal feiten naar soort

	Meerplegers				Veelplegers			
	Almelo	Hengelo	Enschede	Twente	Almelo	Hengelo	Enschede	Twente
Geweld	1	2	1	1	2	1	3	3
Vermogen	2	2	2	2	7	6	10	8
Vernieling	0	0	0	0	0	0	0	0
Opium	0	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer	0	0	0	0	0	0	1	0
Overig	2	1	1	1	0	0	2	3

Misdrijven 2004

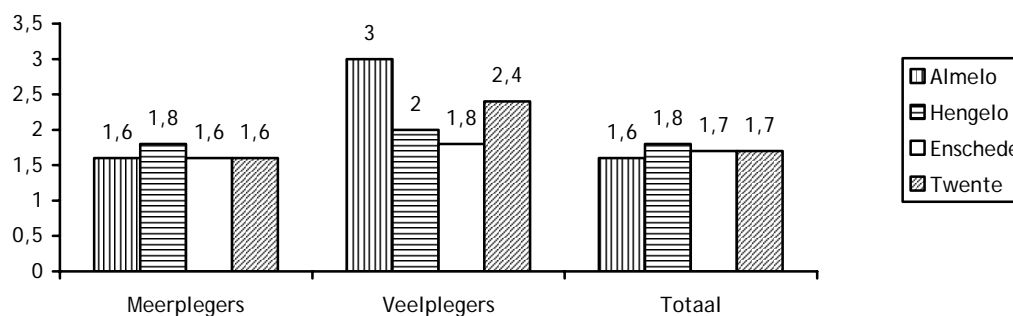
In totaal staan in het bestand met de jeugdige meer- en veelplegers in 2004 472 antecedenten geregistreerd (figuur 6.4). De meerplegers in Enschede hebben in 2004 in totaal 134 antecedenten achter hun naam staan, terwijl dit aantal in Almelo en Hengelo op respectievelijk 89 en 56 ligt. Bij de veelplegers loopt het totaal aantal uiteen van twee antecedenten in Hengelo tot 11 in Enschede. Het totaal aantal antecedenten voor alle jeugdige veelplegers in Twente ligt op 24.

Figuur 6.4 Totaal aantal antecedenten in 2004

Bij de meerplegers loopt het gemiddelde aantal antecedenten in 2004 uiteen van 1,6 in Almelo en Enschede tot 1,8 in Hengelo (figuur 6.5). Het gemiddeld aantal antecedenten bij de veelplegers ligt logischerwijs hoger: van 1,8 in Enschede tot 3,0 in Almelo.

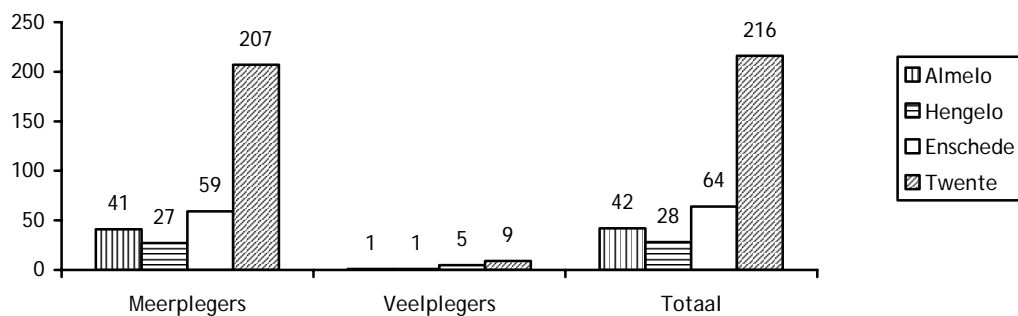
Figuur 6.5 Gemiddeld aantal antecedenten in 2004

6.3 Opgelegde straffen en detentie

Aan de hand van de gegevens van het CJD is nagegaan welke straffen de jeugdige meer- en veelplegers in 2004 opgelegd hebben gekregen. In totaal hebben 216 van 288 meer- en veelplegers een of meerdere straffen opgelegd gekregen. Een deel heeft geen straf gekregen omdat zij zijn vrijgesproken, de zaak is geseponneerd of niet afgedaan of er geen sprake was van wettig bewijs. Daarnaast hebben zes meer- en veelplegers die in 2004 geen straf opgelegd hebben gekregen, drie maanden of langer in detentie gezeten in 2004.

Figuur 6.6 Aantal meer- en veelplegers die een straf hebben opgelegd gekregen in 2004

Van de jeugdigen die een straf hebben gekregen is nagegaan om welke straf of straffen het gaat. Hierbij zijn alle straffen die in 2004 zijn opgelegd samengenomen, dat wil zeggen wanneer iemand twee keer een boete heeft gekregen zijn de bedragen van de boetes bij elkaar opgeteld. Daarnaast kan een persoon verschillende soorten straffen krijgen, bijvoorbeeld een boete en detentie of detentie en een aantal uur werk- en/of leerstraf. In tabel 6.3 wordt een overzicht gegeven van de opgelegde straffen, waarbij een onderscheid wordt gemaakt naar soort straf: boete; detentie; werkstraf; leerstraf; schadevergoeding; en het aantal uur dat een jongere onbetaalde arbeid ten algemene nutte moet uitvoeren.

Het blijkt geen van de jeugdige veelplegers een boete heeft gekregen in 2004 of onbetaalde arbeid ten algemene nutte heeft moeten verrichten, terwijl dit voor drie kwart (78%) van de meerplegers geldt (tabel 6.4). De veelplegers hebben daarentegen vaker een celstraf opgelegd gekregen: 78% van de veelplegers tegenover 44% van de meerplegers. Er bestaan nauwelijks verschillen tussen de gemeenten.

Tabel 6.4 Opgelegde straffen, 2004

	Meerplegers								Veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal		Almelo		Hengelo		Enschede		Totaal	
Boete	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
geen	31	76	27	100	43	73	162	78	1	100	1	100	5	100	9	100
< 100 euro	4	10	-	0	3	5	11	5	-	0	-	0	-	0	-	0
100-150	2	5	-	0	6	10	17	8	-	0	-	0	-	0	-	0
151-250	3	7	-	0	3	5	10	5	-	0	-	0	-	0	-	0
> 250	1	2	-	0	4	7	7	3	-	0	-	0	-	0	-	0
Detentie																
geen	15	37	9	33	28	48	95	46	-	0	-	0	-	0	2	22
< 1 week	5	12	1	4	7	12	19	9	-	0	-	0	-	0	-	0
1-4 weken	8	20	5	19	1	2	20	10	-	0	-	0	-	0	-	0
1- 3 maanden	2	5	2	7	8	14	21	10	-	0	-	0	1	17	3	33
3- 6 maanden	6	15	5	19	6	10	30	15	1	100	1	100	1	17	3	33
> 6 maanden	5	12	5	19	9	15	22	11	-	0	-	0	1	17	1	11
Werkstraf																
geen	23	56	11	41	42	71	131	63	1	100	1	100	3	60	7	78
< 24 uur	3	7	3	11	5	9	15	7	-	0	-	0	1	20	1	11
25-40 uur	8	20	7	26	5	9	30	15	-	0	-	0	-	0	-	0
41-80 uur	4	10	5	19	4	7	21	10	-	0	-	0	1	20	1	11
> 80 uur	3	7	1	4	3	5	10	5	-	0	-	0	-	0	-	0
Leerstraf																
geen	38	93	22	82	53	90	182	88	1	100	1	100	4	80	8	89
< 24 uur	1	2	3	11	4	7	12	6	-	0	-	0	-	0	-	0
24-40 uur	2	5	2	7	2	3	13	6	-	0	-	0	1	20	1	11
Schadevergoe- ding																
geen	37	90	23	85	53	90	177	86	1	100	-	100	5	100	8	89
< 100 euro	2	5	1	4	1	2	6	3	-	0	-	0	-	0	-	0
100-150 euro	-	0	1	4	-	0	3	1	-	0	-	0	-	0	-	0
151-250 euro	-	0	1	4	2	3	7	3	-	0	1	100	-	0	1	11
> 250 euro	2	5	1	4	3	5	14	7	-	0	-	0	-	0	-	0
Onbetaalde arbeid																
geen	34	83	21	78	45	76	162	78	1	100	1	100	5	100	9	100
< 16 uur	5	12	3	11	4	7	16	8	-	0	-	0	-	0	-	0
17-32 uur	2	5	3	11	7	12	25	12	-	0	-	0	-	0	-	0
> 32 uur	-	0	-	0	3	5	4	2	-	0	-	0	-	0	-	0

Detentie

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) heeft gegevens aangeleverd over het detentie-verleden van de personen op de lijst met jeugdige meer- en veelplegers. Uit analyses van het aantal dagen dat de jeugdige meer- en veelplegers in 2004 in één of meerdere Justitiële Inrichtingen heeft doorgebracht blijkt dat het merendeel (69%) van de meerplegers in 2004 niet gedetineerd heeft gezeten (tabel 6.5).

Van de veelplegers heeft 67% (10 personen) daarentegen wel gedetineerd gezeten in 2004. Ruim een kwart (27%) van de veelplegers heeft in totaal drie tot zes maanden doorgebracht in één of meer Justitiële Inrichtingen, terwijl bijna één persoon (7%) een half jaar of langer vast heeft gezeten. De veelplegers hebben gemiddeld een maand langer in Justitiële Inrichtingen doorgebracht dan de meerplegers; gemiddeld 57 dagen tegenover gemiddeld 33 dagen.

Tabel 6.5 Detentieduur, 2004

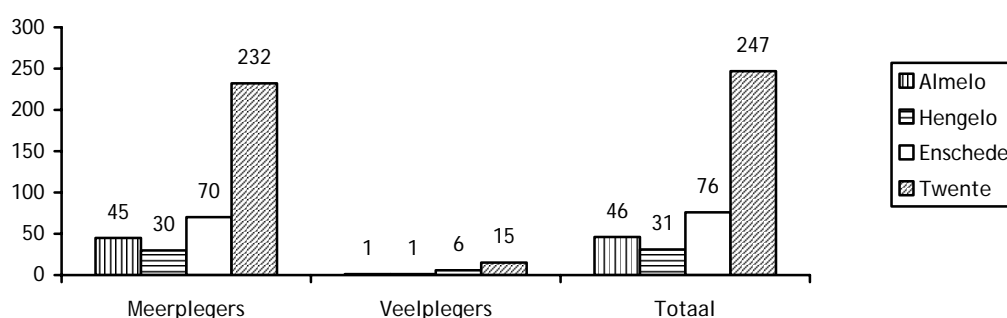
	Meerplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Niet	37	67	16	52	54	66	187	69	-	0	-	0	3	50	5	33
< 1 week	1	2	1	3	1	2	5	2	-	0	-	0	-	0	3	20
1-4 weken	3	6	-	0	4	5	10	4	-	0	-	0	-	0	-	0
1-3 maanden	3	6	8	26	13	16	27	10	1	100	-	0	1	17	2	13
3-6 maanden	7	13	5	16	8	10	31	11	-	0	1	100	2	33	4	27
> 6 maanden	4	7	1	3	2	2	13	5	-	0	-	0	-	0	1	7
Totaal	55	100	31	100	82	100	273	100	1	100	1	100	6	100	15	100

6.4 Raad voor de Kinderbescherming

De Raad voor de Kinderbescherming houdt zich bezig met jeugdige delinquenten en is casusregisseur. Dit betekent dat de Raad zicht houdt op het traject dat een jongere doorloopt vanaf de melding van de politie bij de Raad tot dat de straf afloopt. De Raad wordt gevraagd een onderzoek uit te voeren aan de hand waarvan zij de Officier van Justitie en de rechter adviseert over een passende straf. Het doel van de casusregie is dat de aanpak van alle betrokken instanties bij elkaar aansluit. De betrokken instanties zijn naast de Raad voor de Kinderbescherming onder andere het Openbaar Ministerie, Jeugdreclassering en jeugdinrichtingen. Het casusoverleg vindt wekelijks plaats, per overleg worden zo'n 30 jongeren besproken. De Raad voor de Kinderbescherming neemt alle gegevens die over een jongere bekend zijn op in haar registratiesysteem.

De Raad voor de Kinderbescherming heeft gegevens aangeleverd over de jeugdige meer- en veelplegers die bij hen bekend zijn. Het blijkt dat alle veelplegers in het registratiesysteem van de Raad voor de Kinderbescherming voorkomen, terwijl van 247 (90%) van de 273 meerplegers één of meerdere meldingen in 2004 in het systeem zijn gemaakt.

Figuur 6.7 Aantal meer- en veelplegers die bekend zijn bij de Raad voor de Kinderbescherming in 2004

In tabel 6.6 zijn de soort meldingen weergegeven. Het kan hierbij gaan om de melding dat een jongere onder toezicht is gesteld (OTS); onder toezicht staat van de Jeugdreclassering; een taakstraf heeft gekregen; in detentie zit; of een melding dat de situatie van de jongere is gewijzigd (verhuizing, overgedragen aan een andere instelling). Bij één jongere kunnen jaarlijks meerdere melding zijn gemaakt. Bij een OTS staan de jongere en zijn of haar gezin

centraal (civiel rechtelijk), terwijl bij onder toezicht van Jeugdreclassering de jongere en het gepleegde delict centraal worden gesteld (strafrechtelijk).

Bij twee derde (67%) van de veelplegers staat aangegeven dat zij onder toezicht van de Jeugdreclassering staan, terwijl bij ruim de helft (53%) (tevens) een OTS is vermeld. Voor de meerplegers geldt dat het merendeel (57%) een taakstraf heeft gekregen, waarbij het meestal gaat om een combinatie van een werk- en een leerstraf.

Tabel 6.6 Soort melding in systeem Raad voor de Kinderbescherming, 2004

	Meerplegers								Zeer actieve veelplegers							
	Almelo		Hengelo		Enschede		Twente		Almelo		Hengelo		Enschede		Twente	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Toezicht JRC*	26	58	14	47	36	51	105	45	1	100	1	100	4	67	10	67
OTS	13	29	10	33	15	21	59	25	1	100	-	0	3	50	8	53
Taakstraf	28	62	22	73	42	60	133	57	-	0	-	0	3	50	4	27
Detentie/PIJ	1	2	3	10	2	3	15	6	-	0	-	0	1	17	2	13
Melding	2	4	1	7	9	13	26	11	-	0	-	0	-	0	-	0

* Jeugdreclassering

Twentse Omslag

De Twentse Omslag is een project dat zich richt op jongeren tussen 12 en 18 jaar die veelvuldig in aanraking komen met de politie en op wie de hulpverlenende instanties geen greep meer hebben. De Twentse Omslag is een alternatief voor detentie in de vorm van een bijzondere voorwaarde tijdens de schorsing van de voorlopige hechtenis. De jongere kan zelf bepalen hoe de strafvervolgning eruit komt te zien. De keuze is deelname aan de Twentse Omslag of een strenge aanpak door Justitie. Houdt een jongere zich niet aan de voorwaarden van het project, dan wordt hij of zij teruggeplaatst in detentie en volgt alsnog een justitiële afdoening.

Wanneer een jongere kiest voor de Twentse Omslag, dan wordt eerst een plan van aanpak opgesteld. Hierin wordt in overleg met de behandelaars de dagindeling voor de jongere beschreven. De aanpak is onder meer gericht op het aanleren van zelfdiscipline, beter perspectief op werk of opleiding en inzicht in het eigen gedrag. Jongeren volgen hiervoor een cursus sociale vaardigheden, agressiebeheersing of een andere cursus die nodig wordt geacht. Het plan van aanpak wordt aan de meervoudige kamer van de rechtbank voorgelegd, die het plan vervolgens beoordeeld. De deelname aan het programma duurt in totaal zes maanden. Tijdens deze maanden is er sprake van strenge controle op de daginvulling van de jongere. Deze controle wordt uitgevoerd door een jeugdagent.

In 2004 hebben acht jongeren de Twentse Omslag gevolgd, waarvan zeven meerplegers en één veelplegers. Daarnaast staan 17 meer- en veelplegers op de lijst voor deelname. Drie veelplegers die zijn begonnen aan de Twentse Omslag hebben het niet afgemaakt. Het is hen niet gelukt zich te houden aan de strenge voorwaarden van het project. Dit geldt tevens voor vijf meerplegers.

